

KRISTI ATI MELKISEDEKI

Heberu 6:13-20; 7:1-28.

ÈKỌ 438 -- FUN AGBA

AKOSORI: “Nitoripe irú Olori Alufa bẹ li o yẹ wa, mimó, ailẹgan, ailẹlẹri, ti a yà si ọtọ kuro ninu ẹlẹṣe, ti a si gbéga jù awọn ọrun lọ” (Heberu 7:26).

Abrahamu ati Ihinrere

“Bi iwe-mimó si ti ri i teṣe pe, Ọlọrun yio dá awọn Keferi lare nipa igbagbó, o ti wasu ihinrere saju fun Abrahamu, o nwiye, Ninu rẹ li a o ti bukún fun gbogbo orilẹ-ède” (Galatia 3:8).

Nitori naa, ninu ileri ti Ọlọrun se fun Abrahamu, (Genesisi 12:1-3) a ni ipilẹ ati idagbasoke Ihinrere. Ileri ti o jẹ mọ Ihinrere ni eyi. Paulu n fi idi rẹ mulẹ pe ninu ileri yii, Ọlọrun ti n waasu Ihinrere fun Abrahamu. Ihinrere ti wà ni ipo alakòbẹrẹ eyi ti a fun ni ni oji-le-ni-irinwo ọdun o dín mēwaa (430) saaju Ofin, nitori naa, Ihinrere ti wà saaju Ofin.

Abrahamu jẹ ẹni ogorin ọdun o dín marun-un nigba ti Ọlọrun se ileri fun un, nigba ti o si bi Isaaki, o jẹ ẹni ogorun ọdun; nitori naa o fi suuru duro fun ọdun meṣodogbon. Ọdun ti Paulu n tọka si ni eyi nigba ti o n fi Abrahamu se apeṣere ẹni ti o fi suuru duro. Leyin ti o ti fi suuru fara daa, o ri ileri naa gbà. Siwaju si i, a kà bayií ninu Heberu 10:36, pe:

“Nitori ẹnin kò le se alaini sūru, nitori igbati ẹnin ba ti se ifẹ Ọlọrun tan, ki ẹnin ki o le gbà ileri na.”

Abrahamu gba Ọrọ Ọlọrun gbó ni eṣeṣeṣe. Bi Ọlọrun ti pe e, o dide ni eṣe kan naa, o fi awọn ẹbi, iyekan ati ilu rẹ silẹ, ati nipa igbagbó, o lọ si ilẹ ti oun kò mọ ri, eyi ti oun yoo gbà nigboose geṣe bi ini. O jẹ ọdun meṣodogbon gbako ki a to mu ileri yii se fun un eyi ti yoo sọ iru-omọ Abrahamu di ibukun fun gbogbo idile ayé.

“Kò fi aigbagbọ siyemeji ileri Ọlọrun, ṣugbọn o le ni igbagbó, o n fi ogo fun Ọlọrun” (Romu 4:20).

Nitori naa, igbagbó ni o mu Abrahamu la gbogbo akoko naa já ti o si fun un ni suuru. Bi a ba fẹ ni suuru, a ni lati ni igbagbó, iru eyi ti Abrahamu ni. Pipẹ Ọlọrun ki i se ifiduni. Nigba pupọ ni Ọlọrun n fa imuṣe ileri Rẹ seyin; ṣugbọn nigba ti O ba se ileri, yoo mu un se dandan! Oun ko le sai mu ileri yii se nitori o jẹ mọ Ihinrere.

Ifidimulẹ Ileri Ihinrere

“Ninu eyiti bi Ọlọrun ti nfẹ gidigidi lati fi aileyipada imọ rẹ han fun awọn ajogún ileri, o fi ibura sãrin wọ” (Heberu 6:17)

Genesisi 22:16-18 jẹ atunsọ ileri isaaju ti O se eyi ti O wá fi idi rẹ mulẹ nipa ibura nihin. Geṣe bi ẹni ti o kọ iwe Heberu ti sọ pe, “Bi kò ti ri ẹniti o poju on lati fi bura, o fi ara rẹ bura.” Nitori naa, a ni ileri Ihinrere ni oji-le-ni-irinwo ọdun o dín mēwaa (430) saaju Ofin, eyi ti a fi idi rẹ mulẹ pelu ibura. Nigba ti Oluwa fi ara Rẹ bura nitori Ẹni ayeraye ni Oun, itumọ eyi ni pé kò si ohun ti o le yi ileri naa pada – o duro laelae.

Bi o bá se pe o ti fi ọrun ati ayé bura, eyi ti yoo wá si opin, ibura Rẹ i bá wá si opin nigba ti awọn ọrun ati ayé bá ká kuro. Ṣugbọn O fi ara Rẹ bura lati fi hàn pé igbimọ Oun kò le yi pada. O duro laelae.

Nitori naa, Ofin ti a fi fun ni ni ori Oke Sinai ko le sọ ileri ti Ọlọrun se fun Abrahamu ti a si fi ibura fi idi rẹ mulẹ, di asán. A fi ibura fi idi ileri naa mulẹ, ṣugbọn a kò se beṣe fun Ofin. Bi o bá se pe ibura ni o fi hàn pe ileri naa ki yoo yẹ lae, ati pe a kò fi ibura si Ofin ti a fi fun ni ni oji-le-ni-irinwo ọdun o dín mēwaa (430) lehin naa, eyi fi han pe, a le pa Ofin ti si apa kan.

“Pe, nipa ohun aileyipada meji. . .”

Awọn ohun aileyipada meji naa ni ileri Rẹ. Lona kin-in-ni, ileri Rẹ ko le yipada ati pe ibura Rẹ ti o fi idi ileri naa mulẹ mu ki aileyipada naa ki o di ilopo meji.

“ . . . ninu eyiti ko le se ise fun Ọlọrun lati seke, ki awa ti o ti sá sabẹ ābo le ni isiri ti o daju lati di ireti ti a gbé kalẹ niwaju wa mu“ (Heberu 6:18).

Ireti yii ni a muş ninu Kristi Jesu. Ileri ni a şe fun Abrahamu jé akòbèrè. Ihinrere şeşe hù jade ni igba naa ni; şugbòn dièdiè, ni şise-n-tele, ni eşe le eşe ni o n yori jade: nipa apeşere, nipa irubo, nipa isin Tèmpili, nipa ilana awòn alufaa ati isin wòn. Işise kòşkan ni o n tòka si imuşe idagbasoke Ihinrere eyi ti Kristi Jesu şe aşepari rè ni gbogbo òna. Nitori naa Jesu wá di ireti wa. Ohun ti Paulu sò nipa Rè ni eyi:

“Paulu, Aposteli Kristi Jesu, geşe bi aşe Qlorun Olugbala wa, ati Kristi Jesu ireti wa” (1 Timoteu 1:1).

Kristi Jesu ni ireti naa lonii. Gbogbo awòn asòtèlè Majèmu Laelae ni o n tòka si Jesu Oluwa, Èni ti i şe ireti gbogbo awòn ti **İ** şe iru omò ileri naa lonii.

“ . . . ki awa le ni işiri . . . ”

“İşiri” tabi itunu ni itumò ti o ga ju iro okàn laasan. O ni itumò imuşe ti ko si ohun miiran ni ayé yii ti o le mu iru imuşe beşe wà; lori eyi ti gbogbo ireti wa, ilepa ati ifè wa duro le.

“ . . . ti o ti sá sabè ábo le di ireti ti a gbé kalè niwaju wa mu.”

Eyi n tòka si awòn Ilu Aabo ti o wà ninu Majèmu Laelae. Awòn Ilu Aabo yii jé apeşere Kristi. Ninu Kristi Jesu, a ni Ilu Aabo ti a le sá ló nigba ti ota ba n le wa; ti a ba si ti wò inu rè ló, a ni aabo ti o daju kuro lówò agbèsan eşe.

“Eyiti awa ni bi idakòro okàn, ireti ti o daju ti o si duro-şinşin, . . .”

Nihin in, aworan ti a fi si iwaju wa yipada o si n tòka si okò ti o wà lori okun ti igbi n ti **İ** sihin ati sòhun.

Melkisedeki ati Kristi

“ . . . ti o si wò inu ile ló lehin aşò ikele;

“Nibiti aşaju wa ti wò ló fun wa, ani Jesu, ti a fi jé Olori Alufa titi lai nipa eşe Melkisedeki.”

Paulu tun n ba orò rè ló, eyi ti o sò ni ori karun-un nipa Melkisedeki.

O dá orò yii duro lati fi àye fun orò iyanju ati ikilò nipa ipada kuro ninu igbagbó.

Ninu Geşesisi ori 14 ni a kò mèmú ba Melkisedeki. Nigba ti Abrahamu n pada bò ninu ilepa awòn oba ti o ti wá si Sodomu lati kó Lóti ati awòn eniyan rè ni erù, Abrahamu gba gbogbo erù ti awòn oba naa ti kó ló, o si gba Lóti ati awòn ara ile rè pada si Sodomu.

Nigba ti Abrahamu ati awòn eniyan rè n pada bò, Melkisedeki, Oba Salèmu wá pade rè lati ki i ati lati fun un ni ohun itura fun jije. O bukun fun Abrahamu; lai si aniani ibukun yii jé atunsò ire kan naa ti Qlorun ti sù fun Abrahamu ni işaaju: pe oun yoo jé baba orilè-ede nla, ati pe nipa rè ni a o ti bukun fun gbogbo idile aye.

Abrahamu mò ipo Melkisedeki pe oun ni alufaa Qlorun Qga-Ogo. Abrahamu san idamewaa ikogun naa fun un. Bi o ba şe pe bi gbogbo orò naa ti mò ni eyi, orò afi-enu-ba-fisilè ni i ba jé. Şugbòn eredi ti o fi jé pataki ju ló ni pe eşedgbèta (500) odun leşin eyi, Dafidi sò bayii ninu Orin Dafidi 110, pe:

“OLUWA ti bura, ki yio si yi okàn pada pe, Iwò li alufa titi lai nipa eşe ti Melkisedeki” (Orin Dafidi 110:4).

Orin Messia ni eyi i şe. Nihin yii, Oluwa Jehofa n sò orò wonyii si Messia pe: “OLUWA wi fun Oluwa mi pe,” nitori naa asòtèlè nipa Kristi ni eyi.

Kò si ibomiran mò ninu Orò Qlorun ti a tun mènú kan Melkisedeki afi ori karun-un Iwe Heberu ni ibi ti a ti ri alaye nipa èni iyanu yii, Melkisedeki. O şe danindain pe ki orò yii fi idi mulè ninu okàn wa nitori o fi ara kan ipò oye Jesu Kristi.

Alufaa ni Melkisedeki i şe, ki i şe lati inu iran Abrahamu ni o ti wá. O şe e şe ki o jé eniyan kan ti o ti ri Qlorun Olooto ati Alaaye, boya lai si ninu awòn işipaya Qlorun ni itosi, geşe bi ti Jobu, tabi bi i ti awòn amoye ti o wá si odo Jesu. Wòn ri Qlorun Alaaye ati Otito. Awòn miiran tilè gbogbó pe Jesu Kristi ni Melkisedeki i şe. Şugbòn ohun ti a mò ni pe èni iyanu ni.

“Laini baba, laini iyá, laini itan iran, bèni kò ni ibèrè oşo tabi opin oşo aiyè, şugbòn a şe e bi Omò Qlorun; o wà li alufa titi” (Heberu 7:3).

Pe oun ko ni baba ati iya le tumo si pe, a ko so ohunkohun nipa itan iran re. Eyi yatso si ilana ti isese alufaa awon Lefi. Won fi owo danindanin mu oro iran won nitori lati inu iran won ni won ti n se eto oye alufaa, lati ri i pe o ba ofin Mose dogba.

Sugbon nihin ni a ri alufaa ti Qlorun Oga-ogo ti ko ni iran. O fi ara han ninu iwe itan o si di afeku, lai ni ibere, tabi opin. Eni ti o ko Iwe Heberu fi eyi se apeere Kristi, nitori ohun ti Dafidi se itumo re si ni eyi nigba ti o wi bayii pe "Iwo li alufa titi lai nipa ese ti Melkisedeki." Eyi ni Melkisedeki naa ti i se apeere ipo oye alufaa ti Jesu Kristi ti o wa leyin naa.

Qba ati Alufaa

"Nje e gba a ro bi okunrin yi ti po to, eni ti Abrahamu baba nla fi idamewa ninu awon asayan ikogun fun."

Iba die ni a so fun ni nipa re, eyi ko si je ki a mo pupo nipa bi oun ti ga to, afi eyi pe: oun ni alufaa Oga-ogo, ati pe o ba ni, eyi ti o tun mu iyatso wa nipa ipo oye alufaa gege bi ilana awon Lefi. Ko si eni ti o je o ba ninu won ri; alufaa nikan ni won. Sugbon Melkisedeki je o ba ati alufaa ni ilu ti o se pataki ju lo ni Ile Ileri—Salamu, eyi ti o wa di Jerusalemu.

Awon ipo oye wonyii ni Jesu Kristi paapaa di mu, ati eyi ti a pe E, ti a si yan An si. O bere isese Re gege bi Wolii nigba ti a ri I bomi ti ita-ororo-si Oluwa si wa si ori Re ti o si bere isese iranse Re. O bere isese Alufaa Re nigba ti o goke re orun ti awon omoo-eyin Re ko ri I mo nigba ti won pe jo ni ori oke Olifi. O wo Ibi Mimoo julo ni Qrun. Oun yoo bere oye Re gege bi Oba nigba ti O ba fi Ite ilaja silo ti O si pada bo wa si aye yii ni ekeji.

Sugbon Oun ti gba ipo oye wonyii lai ka igba ati akoko si. Bi apeere, Pilatu wi fun Un pe, "Iwo ha li Oba awon Ju?" O dahun, O si wi pe, "Iwo wi i." O je Oba ni igba naa bi o tile je pe ko ti i gun ori Ite Re. Bakan naa ni O je Wolii ati Alufaa ni akoko kan naa. Nitori naa isese Re gege bi Alufaa, Wolii ati Oba wa titi lai si ibere ati opin.

Abrahamu ati Melkisedeki

Ki a to le mo bi Melkisedeki ti po to, o ye ki a ni oye die nipa bi Abrahamu ti ga to. Nihin Abrahamu wa ni ile awon ara Kaldea. Ninu Ise Awon Aposteli, a so fun ni ninu oro Stefanu pe Qlorun ti pe Abrahamu ni Uri saaju ki o to pe e ni Harani. O kan ti duro fun igba die ni Harani ni boya nitori aisan baba re ti o yori si iku ni ibe. Ni igba naa ni a tun un pe ni Harani. Qlorun pe e jade kuro ni aarin awon arakunrin, awon eniyan re ati kuro ni orile-ede re, si ile aimo.

Ni ibe ni o ti dan an wo: Qlorun dan suuru, igbagbo ati ifarada re wo. Nitori Abrahamu yege ninu gbogbo idanwo naa, o di ori fun orile-ede nla ati nipa re ni a ti bukun fun gbogbo idile aye. Lati ipase re ni iru ni yoo ti wa ti yoo je orisun ibukun ti Qlorun ti se ileri fun Abrahamu. Oun ni o po ju ninu awon baba nla-baba igbagbo. O duro bi apeere ohun ti Qlorun le se fun eniyan bi o ba jowo ara re patapata fun Qlorun, gege bi Abrahamu ti se.

Sibe Melkisedeki po ju Abrahamu lo: Abrahamu san idamewaa fun un, Melkisedeki si sure fun un. Eni ti o po ju ni o sure fun eni ti o kere. Otito ni eyi pelu nipa sisan idamewaa. Abrahamu mo titobi okunrin yii.

Labẹ Ofin, awon omoo Lefi ni o n gba idamewaa. Oun ni won n je. Sugbon Abrahamu ni ori ati baba ilana oye alufaa ti awon Lefi, o si ga ju won lo, sibe o san idamewaa fun Melkisedeki ; o mo ipo ati ase Melkisedeki.

Iyipada Ipo Oye Alufaa

Kiyesi i, oye alufaa ati Ofin ko se e ya si oto. Igbekale oye alufaa wa fun piopa Ofin mo, ki a ba le pa ofin mo ninu gbogbo isese-isin ti Qlorun ti la silo. Nitori naa, won ko se e ya ni ipa; won ni lati duro po tabi ki won shu po.

“. . . kili o si tun ku mo ti alufa miran ba fi dide nipa ese Melkisedeki.” (Heberu 7:11).

Bi Qlorun ba ti se ilana re pe gbogbo ohun ni a oo muse nipa ese ipo oye alufaa nipa Lefi ti O ti yan, eredi wo ni a tun se fi aye silo fun ipo oye alufaa miiran? Ko ye ki a tun fi aye silo fun omiran. Ninu eto ilana Qlorun, aye die ni o wa fun eto oye alufaa nipa ese awon omoo Lefi. O ti sise ti a la silo fun.

“Nitoripe bi a ti paro oye alufa, a ko si le sai paro ofin.”

A pa ofin ni re ti o wa saaju dide Ofin Titun. Ofin Atijo ni ti kuro, ko ni agbara mo.

Ailera Ofin

“Nitori ofin kò mu ohunkohun pé, a si mu ireti ti o dara jù wá. . .” (Heberu 7:19).

Njẹ eyi yé wa pe kò si olododo ni igba aye Ofin? Tabi pe nitori ikuna ti o wà ninu Ofin, o soro lati ri ododo gbà? Paulu sọ oju abẹ niko nigba ti o wi bayii pe:

“Nitori ohun ti ofin kò le še, bi o ti jẹ alailera nitori ara, Ọlọrun rán Ọmọ on tikaarẹ li aworan ara ẹṣẹ, ati bi ẹbọ fun ẹṣẹ, o si da ẹṣẹ lẹbi inu ara:

“Ki a le mu ododo ofin ṣe ninu awa, ti kò rin nipa ti ara, bikoṣe nipa ti Ẹmi” (Romu 8:3, 4).

Ailera ofin lati mu ni di pipe ko wá nipa ikuna tabi aipe Ofin funra rẹ; aipe naa wà ninu eniyan nipa aile pa gbogbo ilana Ofin mọ.

Ireti Ti O Dara Jù

“ . . . a si mu ireti ti o dara jù wá; (ireti ti o dara ju naa ni Jesu Kristi) nipa eyiti awa nsunmọ Ọlọrun” (Heberu 7:19).

A mu eyi wá lati fi iyatọ ti o wà ninu Isin Agọ atijọ hàn ninu eyi ti awọn eniyan n duro sun mọ itosi nigba ti Olori Alufaa ba lọ si Ibi Mimọ Julọ lati sin. Awọn ijọ yoo sun mọ ẹnu Agọ, wọn yoo si maa jọsin nigba ti Olori Alufaa ba n ṣe iṣe isin ni Ibi Mimọ Julọ ni Iwaju Itẹ Aanu.

“Niwon bi o si ti ṣe pe ki iṣe li aibura ni a fi jẹ alufa.”

Ileri ti a ṣe fun Abrahamu nipa Majẹmu Titun ati oye alufaa nipa ẹṣẹ Melkisedeki ti wà ṣaaju ki ofin to de. A fi wọn fun ni pẹlu bura, awọn mejeeji ni o si bori Ofin. Nitori ti a fi ibura fi idi wọn mulẹ, mu wọn wa lodi si Ofin nitori a ko fi ibura fi ẹṣẹ oye alufaa igba ni mulẹ. Ọlọrun fi ara Rẹ bura nitori ti ko si ẹni ti o ga ju U ti O tun le fi bura, pe awọn ileri mejeeji, fun Abrahamu ati ipo oye alufaa nipa ẹṣẹ Melkisedeki jẹ ti ayeraye – ti kò si ni opin.

“Niwon bẹ ni Jesu ti di onigbòwọ (itumọ “onigbòwọ” ni “alarina”) majẹmu ti o dara jù” (Heberu 7:22).

Orọ ti a n pe ni “Majẹmu” on kan naa ni a tumọ si “adehun” ni ibomiran. Nigba ti a ba n sọrọ Majẹmu Laelae ati Majẹmu titun, a tun le pe e ni Adehun Laelae ati Adehun Titun nitori tẹlẹ ri oṣan naa ni awọn orọ mejeeji. Nibẹ O di alarina Majẹmu ti o dara jù.

Alufaa Titi Lac

“Ati nitõtọ awọn pupọ li a ti fi jẹ alufa, nitori nwon kò le wà titi nitori ikú.”

Aṣipo-ropo wà ni iran Aarọni, nitori ipo oye alufaa kò gbọdọ wà lofo. Ṣugbọn a gbọdọ maa fi eniyan si ipo naa lati iran dé iran lati inu iran Aarọni. Ṣugbọn nihin, eyi ko wulo mọ nitori Ẹni kan ni yii ti a fi jẹ nipa agbára ti iye ailopin: nitori naa ko si eto fun arọpo, ṣugbọn Alufaa kan ti o wà titi laelae.

Gbigbala Titi De Opin

“Ṣugbọn on, nitoriti o wà titi lai, o ni oyè alufa ti a kò le rọ nipò.

“Nitorina o si le gba wọn là pẹlu titi de opin. . . .”

“Titi de opin” jẹ ọṣan ninu awọn orọ ti wà ni ede Griki ti o n fi ẹṣẹ nnkan mulẹ. Ko tumọ si igba nikan – wiwa laelae -- ṣugbọn o tumọ si pipé – ani igbala pipé ati kikún.

Kò si abuku ninu igbala ti Oluwa n fi fun eniyan. Bi abuku tabi ikuna tabi ohun kan ba wà ti o fi hàn pe boya igbala ṣe alailera, ranti pe ki **if** ṣe ninu igbala ni abuku tabi ailera naa wà. Bi ailera kan bá wà, ninu ẹni ti o kuna lati di Oluwa mu ki o ba le ni agbára to lati duro ni ailera wà. Igbala **yji** wa titi de opin. Itumọ eyi ni pe, ki i ṣe pe igbala jẹ pipé nikan, ṣugbọn o **kuún**, o si ká gbogbo ipẹkun ayé, o wà fun gbogbo eniyan, orilẹ ati ède, olukuluku eniyan lọkunrin ati lobinrin.

Olori Alufaa Alaileṣe

“ . . . ẹniti o ba tọ Ọlọrun wá nipasẹ rẹ, nitoriti o mbẹ lāye titi lai lati mǎ bẹbẹ fun wọn.

“Nitoripe irú Olori Alufa bẹ̃ li o yẹ wa, mimọ, ailẹgan, ailẹri, ti a yà si ọtọ kuro ninu ẹlẹṣe, ti a si gbéga jù awọn orun lọ.”

Njẹ ohun kan wà ti o yẹ ki a sọ ti a ko i ti i sọ? Eyi ni pe “lai si ikiweje, pipe patapata” nipa ti ẹmi -- Olorun mimó tikara Rẹ pẹlu gbogbo iwa mimó Rẹ; ti a yà sọto kuro ninu ẹlẹṣẹ, ṣugbọn eyi ki i ẹ pe o gba ara Rẹ kuro lọwọ awọn ẹlẹṣẹ. Awọn Farisi mú ẹsun wá pe O n bá awọn ẹlẹṣẹ jeun a si n ri I lọdọ wọn. Itumọ eyi ni pe O ya ara Rẹ si otọ kuro ninu ẹṣẹ ati aṣedeedee wọn, nitori kò ni ọwọ ninu iwa buburu wọn. Bakan naa ni awọn eniyan Olorun n ya ara wọn si otọ kuro lọdọ awọn ẹlẹṣẹ -- ṣugbọn ki i ẹ lati fi hàn pe “wọn jé ẹni ti o mó jù.”

“Ẹniti kò ni lati mǎ kọ rubọ lojójumọ, bi awọn olori alufa wónni, fun ẹṣẹ ti ara rẹ. . . .”

Oun kò ni ẹṣẹ. Bi o ba ka awọn Ofin Lefitiku, iwọ yoo ri i pe nigba ti awọn alufaa ba wá rú ẹbọ, wọn a maa fi akọ maluu rú ẹbọ; wọn a mu eṣe akọ maluu yii lọ si ibi pẹpẹ lati kó fi rú ẹbọ fun ẹṣẹ ara wọn. Awọn wónyii jé alufaa ti n jòsin ni ẹgbẹṣẹ. Lẹyin eyi wón a fi eṣe yii wón pẹpẹ lati sọ ọ di mimó. Nigba naa ni wón o rú ẹbọ igba keji, wón a si fi eṣe yii ẹ irubọ fun ẹṣẹ awọn eniyan gẹgẹ bi wón ti n ẹ ni Ojọ Etutu. Ojọ yii ni Olori alufaa maa n lọ si Ibi Mimó Julọ. Eyi n ẹlẹ ni ojọ kẹwaa oṣu keje ṣaaju Ajo Ago, lẹyin ikore.

Ojọ Etutu yii jé aṣẹrẹ ojọ oore-ọfẹ ninu eyi ti Jesu Kristi di ewurẹ idasilẹlọ, ki i ẹ fun awọn Ju nikan, bi ko ẹ fun gbogbo agbaye.

Ẹbọ Pipe

“. . . . niṣṣi eyi li o ti ẹ lẹkan-ṣoṣo, nigbati o fi ara rẹ rubọ.’

Ẹbọ ti Jesu fi ara Rẹ rú wà fun gbogbo igba. Gẹgẹ bi a ti n fi eniyan si ipo oye alufaa lati iran-de-iran, bakan naa ni a n ẹ irubọ yii lati igba-de-igba. Olori alufaa a maa tún ẹbọ yii rú ni ẹṣẹ lọdun, bẹ ẹ ni awọn alufaa ni ipa ti wón a maa rú ẹbọ ni oroowuro ati ni alaale. Irubọ yii kò dẹkun niwọn igba ti Ago ati Tẹmpili wà ni iduro. Oluwa ẹ ilana Ofin ni ọna ti awọn eniyan Rẹ le maa wà ni isopọ ati idapọ pẹlu Rẹ ni igbakuugba. Bi isin wa ba di ti ode-ara, ti ijòsin wa si di àṣa, a ti sọ koko rẹ nù, igi lasan ni a n gbé lọwọ lai si ori aake. Ibi ti ijọ alafenujẹ ni ode oni ti kuna ni eyi.

Jesu fi ara Rẹ rú ẹbọ ni ẹṣẹ ṣoṣo, ẹbọ àrúkún ati àrúdà ti ko ni pe a n tun un rú titi lọ. Jesu fi ara Rẹ rubọ ni ẹṣẹ ṣoṣo, O si ti wà fun gbogbo agbaye lati igba ni titi aye ailopin, fun olukuluku ọkunrin, obinrin ati ọmọde.